

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie z zażalenia **M.M.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Janowie Lubelskim

z dnia 13 marca 2026 r., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa

w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2026 r.

w przedmiocie wystąpienia Sądu Okręgowego w Zamościu

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
Tarnobrzegu.**

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Janowie Lubelskim po rozpoznaniu zawiadomienia M.M. postanowieniem z dnia 13 marca 2026 r., sygn. akt [...] odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie „mającego miejsce w okresie od dnia 12 marca 2013 roku do dnia 17 marca 2025 roku w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w T. oraz Z., woj. [...] przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez ustalonych sędziów, prokuratorów, funkcjonariuszy Policji, geodetę i notariusza podczas wykonywania czynności w postępowaniach prowadzonych Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim za sygn. I Ns 944/13,

I Ns 5822/13, I Ns 67/17, I Ns 540/19, Sądzie Okręgowym w Zamościu za sygn. I S 34/20, I Ca 417/21, Prokuraturze Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim za sygn. PR Ds. [...], PR Ds. [...]. Ds. [...] oraz związkowych postępowaniach o charakterze nadzorczym w Sądzie Okręgowym w Zamościu oraz Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim, w szczególności poprzez nierzetelne prowadzenie postępowań, wydawanie niezasadnych końcowych decyzji merytorycznych, poświadczenie nieprawdy w dokumentach co do okoliczności mających znaczenie prawne, przy czym czynów tych dopuszczono się w związku z braniem udziału w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstw, na skutek czego działano na szkodę interesu prywatnego M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.)”.

Postanowienie to zaskarżył M.M. Wniesione przez niego zażalenie zostało przez prokuratora przyjęte i przekazane do rozpoznania właściwemu miejscowo Sądowi Okręgowemu w Zamościu, z wnioskiem o jego nieuwzględnienie.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2026 r., sygn. akt II Kp 158/26, Sąd Okręgowy w Zamościu na podstawie art. 37 k.p.k. (powinno być: art. 37 § 1 k.p.k.) zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowego zażalenia do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wskazał m.in., że w niniejszej sprawie „decyzja procesowa będąca przedmiotem kontroli dotyczy sędziów Sądu Okręgowego w Zamościu”, wobec czego „względ na zagwarantowanie bezstronności sądu rozpoznającego sprawę uzasadnia wystąpienie (...) do Sądu Najwyższego o jej przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie Sądu Okręgowego w Zamościu zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k. (wcześniej niepodzielonego na jednostki redakcyjne), jako dopuszczającego możliwość odstąpienia, ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, od fundamentalnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Akcentowano również, że przekazanie sprawy do rozpoznania

innemu sądowi równorzędnemu na podstawie tego przepisu może nastąpić m.in. wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Sąd Okręgowy w Zamościu przedstawił argumenty przekonujące o potrzebie przekazania sprawy z zażalenia M.M. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Rzeczywiście, zasadnie można przyjąć, że doznałoby uszczerbku dobro wymiaru sprawiedliwości, gdyby zażalenie to rozpoznał sąd miejscowo właściwy. W takim wypadku sąd ten, tj. Sąd Okręgowy w Zamościu, oceniałby prawidłowość decyzji prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sugerowanego przez autora zażalenia popełnienia przestępstwa m.in. przez sędziego właśnie tego Sądu orzekającego w dotyczącej M.M. sprawie I Ca 417/21, zatem zainteresowanego sposobem rozpoznania zażalenia. Jest więc wysoce prawdopodobne, że pozostawienie sprawy w kognicji sądu miejscowo właściwego prowadziłoby do pojawienia się, ze szkodą dla wymiaru sprawiedliwości, mających cechę racjonalności głosów, podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy. Ogląd sprawy nasuwa przekonanie, że byłoby to wręcz nieuniknione w przypadku autora zażalenia, który pozostaje w przekonaniu, iż osoby podejmujące w prokuraturach i sądach dotyczące jego decyzje, czynią to z naruszeniem prawa, a nawet popełniają przestępstwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania położonemu poza okręgiem apelacji lubelskiej Sądowi Okręgowemu w Tarnobrzegu.

[WB]

[r.g.]